

K O R E S P O N D E N C J A

P O L S K I E G O T O W A R Z Y S T W A H A N D L O W E G O

Nr. 8.

Warszawa-Kraków, dnia 15 maja 1920 roku.

Rok IV.

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca. — Prenumerata wynosi: Rocznie 40 Mk, półrocznie 20 Mk, kwartalnie 10 Mk. Cena numeru 1 Mk 50 fen.
Ogłoszenia wedle umowy przyjmuje Administracja „Korespondencji P. T. H.” w Krakowie, ul. Sławkowska 1, od godziny 10—1 przed południem każdego dnia prócz niedziel i świąt.
Generalne zastępstwo „Korespondencji P. T. H.” w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 9.

Redakcja i administracja: POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE, KRAKÓW, ULICA SŁAWKOWSKA 1.

OBWIESZCZENIE.

MINISTERSTWO SKARBU

zaprasza do podpisywania, uchwalonych przez Sejm Ustawodawczy dnia 27/II r. b.

Dwóch Pożyczek Państwowych

a) Długoterminowej i b) Krótkoterminowej

na warunkach następujących:

POŻYCZKA DŁUGOTERMINOWA będzie spłacona w przeciągu 45 lat od daty wypuszczenia przez wylosowanie jej obligacyi
POŻYCZKA KRÓTKOTERMINOWA będzie spłacona w przeciągu lat pięciu.

Stopa procentowa obydwu pożyczek wynosi 5 od sta.

Przy wprowadzeniu przyszłej waluty polskiej pożyczka długoterminowa będzie przerachowana po kursie o 10% wyższym od kursu, ustalonego dla znaków obiegowych.

Kupony obydwu pożyczek są wolne od podatków od kapitałów i rentowych, można nimi płacić podatki państwowe.

OBLIGACYE POŻYCZEK I KUPONY DO NICH będą przyjmowane narówni z gotówką przez państwowe urzędy przy zapłacie za ziemię, inwentarz i urządzenia, dostarczone przez nie przy przeprowadzaniu parcelacyi i innych reform rolnych.

OBLIGACYE OBYDWU POZYCZEK mają wszelkie prawa papierów pupilarnych, będą przyjmowane w pełnej wartości nominalnej, jako wadya przy licytacyach, kaucye akcyzowe i celne, kaucye przy zawieraniu kontraktów ze skarbem, kaucye składane do depozytów wszelkich instytucyi rządowych w wypadkach, gdy prawo przewiduje składanie kaucyi pieniężnych, oraz będą przyjmowane bez opłaty na przechowanie przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową i Pocztową Kasę Oszczędności.

Procenty od pożyczki długoterminowej są płatne na podstawie zwrotu kuponów dnia 1 kwietnia i 1 października każdego roku, od pożyczki krótkoterminowej — w dniach 1 stycznia i 1 lipca każdego roku.

OBLIGACYE OBYDWU POŻYCZEK BĘDĄ PRZYJMOWANE
przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową i jej Oddziały

1) Pożyczki będą udzielane do wysokości 80% nominalnej wartości.

DO LOMBARDOWANIA

2) Pożyczki te są oprocentowane na 5½% rocznie.

Przy wprowadzeniu zamierzonej pożyczki przymusowej obligacye pożyczki krótkoterminowej będą przyjmowane na równi z gotówką po kursie nominalnym (sto za sto), pożyczka zaś długoterminowa będzie zaliczona do pełnej wysokości przy rozkładzie zamierzonej pożyczki przymusowej rentowej.

Obligacye obydwu pożyczek wypuszcza się w odcinkach po: 100, 500, 1000, 5000 i 10000 marek polskich.

Subskrypcye przyjmują wszystkie oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, Pocztowa Kasa Oszczędności i Urzędy Poczto-
towe, Kasy Skarbowe i Urzędy Podatkowe, Banki Prywatne, Kasy i Instytucye, upoważnione przez Ministerstwo Skarbu.

Do czasu wydrukowania obligacyi obydwu pożyczek będą wydawane **świadcstwa imienne**, które będzie można przenosić na inne osoby za zawiadomieniem instytucyi, która je wydała. Świadcstwom tym przysługują **wszystkie prawa**, przyznane obligacyom.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej z roku 1918, subskrybowanej w złocie, będą przyjmowane na wpłaty nowych pożyczek według kursu, ustanowionego przez Ustawę Sejmową z dnia 24 marca przez przyznanie im kursu uprzywilejowanego w czterokrotnej wysokości ich wartości nominalnej.

Ministerstwo Skarbu, wyposażając Pożyczki Państwowe w różne prawa i przywileje, z których nie korzystają inne papiery procentowe, starając się warunki tych pożyczek zrobić jaknajbardziej korzystnymi dla podpisujących, dołoży wszelkich sił, aby zarówno subskrypcyę pożyczek, jak i ich spłatę i wypłacanie procentów uczynić jaknajbardziej łatwemi i dogodnemi dla wszystkich.

Do naszych Czytelników!

„Korespondencja P. T. H.“ łączy się z d. 1 czerwca z „Gońcem Krakowskim“, który przemienia się obecnie w wielki organ przemysłowo-handlowy i ekonomiczny dla całej Polski. „Korespondencja“ będzie pod dotychczasowym tytułem wychodzić co dwa tygodnie w osobnej rubryce w „Gońcu Krakowskim“.

Cele, jakie dotychczas przyświecały naszemu wydawnictwu, pozostaną także nadal niezmienione, a dążeniem Redakcji będzie, aby pismo informowało koła interesowanych tak o działalności Polskiego Towarzystwa Handlowego, jak też o aktualnych i żywotnych sprawach gospodarczych, dotyczących przede wszystkim polskiego handlu i przemysłu.

P. T. Władze, Instytucje handlowe, przemysłowe i finansowe, jakoteż i wszystkich tych, którzy się pismem naszym interesowali pragnąmy o dalsze poparcie i prenumerowanie „Gońca Krakowskiego“, gdzie w nieco zmniejszonej szacie znajdują to wszystko, co się miało dotąd w „Korespondencji P. T. H.“.

Redakcja „Korespondencji“ pozostaje nadal czynną w Polskim Towarzystwie Handlowym w Krakowie, Sławkowska 1 i prosi o przysyłanie tamże, jak dotąd wszelkich artykułów pism, druków, komunikatów, wydawnictw itd.

Handel Polski z Turcją.

Rzeczpospolita Polska stała się w rzedzie państw, których tętno życia wewnętrznego daje się odczuwać mniej lub więcej na całej kuli ziemskiej. W miarę rozwoju gospodarczego, w miarę ucichania odgłosów wojennych, myśl polską, praca i inicjatywa kupiecka coraz szerzej kręgi zatacza, coraz nowe kraje obejmuje. Szczególną uwagę zwrócimy na Daleki i Bliski Wschód.

Rynek wschodni jest tym terenem, na którym kupiec polski potrafi ulokować towary swoje i obce. Siłą rzeczy Polska, leżąca między państwami Zachodu i Rosją, będzie centralą handlu tranzytowego między Zachodem i Wschodem. Szerokie rzesze kupiectwa polskiego budują swą przyszłość handlową wyłącznie na stosunku z Rosją. Jednakowoż handel ten tak w dobie obecnej, jak i do czasu uregulowania się wzajemnych stosunków jest zależnym od sąsiedzkiej kurtuazyi dyplomatycznej, co w razie zerwania stosunków dyplomatycznych z Rosją w sprawie granic lub innej, odcięłoby od razu przemysł polski od źródła surowców. Wskazaniem jest więc posiadanie dla przemysłu polskiego źródeł surowców zabezpieczających nasz przemysł od podobnych ewentualności.

Myślę o Turcji i wybrzeżach Morza Egejskiego, Azji, Syrii, Palestynie i Egipcie.

Już czas najwyższy, aby handel polski tam się utwierdził. Jesteśmy państwem wolnym, nikt nam nie zabrania przyjmować udziału we wszechświatowej konkurencji na rynkach wschodnich. Rząd nasz dba i dbać musi o eksport, który jest podstawą powiększenia bogactwa kraju. Błędem jest mniemanie, że posiadamy za mało produktów na własne potrzeby, a więc nie możemy nic wywieźć w chwili obecnej. Mamy wiele produktów takich, które są u nas zbędne, zaś na rynkach wschodnich nie ma ich wcale. Za te rzeczy bezkonkurencyjne prawie można otrzymać wysokie ceny, — cała trudność polega tylko na podjęciu inicjatywy i ryzyka, które właściwie nawet nie jest ryzykiem, a dobrą kalkulacją kupiecką. Niezmiernie ciekawe i pomyślnie horoskopy przedstawia polski handel z Turcją, będący jeszcze w zaraniu swego rozwoju. Konstantynopol jest handlowym ośrodkiem całego Wschodu. Rzeczpospolita polska ma tam swoje poselstwo i konsulat. Jak wiadomo krajom Europy Zachodniej i bylej Rosji przysługiwały prawa kapitulacji w Turcji. Na zasadzie prawa kapitulacji francuzi, Anglicy, Włosi, Rosjanie i zresztą prawie wszyscy inni za wyjątkiem Bułgarów, Serbów i Czarnogórców — rządzą się w Turcji jak u siebie w domu.

Dzisiaj stosunki niewiele się zmieniły. Prawa kapitulacji rzekły się Niemcy, wciągając Turcję do wojny europejskiej. Za okazaną pomoc militarną Niemcy zabrali z Turcji wszystko co się dało, nie szczędząc lasów morskich, wynagradzając przesyłaną amunicję, jeszcze nadetatowo przez każdego żołnierza tygodniowo po 2 kilo produktów żywnościowych do Niemiec. Koalicja po tryumfie swego zwycięstwa wypędziła Niemców z Turcji. Ale kraj zastała zbiedzony strasznie. Ogłocoony kraj, nie produkujący nic u siebie i pozbawiony przywozu przez wiele miesięcy rzuca się na wszystko, co do Turcji przywożą obcokrajowcy. Podczas

wojny spekulacja w Turcji kwitła w wielkim stopniu, wytworzyły się całe zastępy bogaczy, nie wiedzących co zrobić z gotówką. Są oni doskonalszymi odbiorcami wszystkich wytworów europejskich. Pomimo, że Francja, Włochy, Anglia i Stany Zjednoczone dowożą wielką ilość produktów, Polska mogłaby dowozić do Turcji również dużo wyrobów swej nadprodukcji i rynku wewnętrznego. Turcja potrzebowałaby od nas przede wszystkim wyrobów metalowych, naczyń emalowanych, aluminiowych, wyrobów ze szkła, galanterji, wyrobów luksusowych, jak platery i t. p., następnie mają zbyt zapewniony wszelkie wyroby meblarskie (meble gięte) koszykarskie i t. p., których ceny w Turcji są wprost bajecznie wysokie. Podczas wojny, szczególnie zaś w ostatnich czasach zabrakło w Turcji ubrań, a co najciekawsze typowo-tureckich fezów, które były wyrabiane dla Turcji w Galicji. Cena za fez (przykrycie głowy) dochodzi do 6-ciu funtów tureckich = 180 Marek polskich. Prócz powyższych wyrobów możnaby obecnie wysyłać wszelkie wyroby farbiarskie, chemikalij, a nawet są pożądane kołki drewniane do szycia butów i sandałów, — których do Turcji przed wojną dostarczała też... polska fabryka. Na wywóz wyżej wyliczonych produktów Rząd Rzeczypospolitej Polskiej z pewnością zezwoli. Komunikacja z Konstantynopolem jest już możliwa. Towary mogą być już wysyłane przez Rumunię do Galacu, a stamtąd morzem do Konstantynopola. Między Galacem a Konstantynopolem idzie dwa razy tygodniowo statek rumuński. Morze Czarne jest już wolne od min.

W Konstantynopolu powstała Polska Izba Handlowa, na czele której stanęli wybitni kupcy i finansjści polscy. Zostało również utworzone poważne Towarzystwo Handlowe prywatne „Polorient“ z siedzibą główną w Konstantynopolu. Kupiectwo polskie w Turcji jest wielce zainteresowane nawiązaniem stosunków handlowych z Polską.

Rzeczpospolita Polska ma wszelkie dane, aby handel ze Wschodem południowym dał jej zyski duże i umocnił jej stanowisko na Wschodzie. Sprzyjają temu jeszcze te okoliczności, że Turcy odnoszą się naogół do Polaków bardzo przychylnie, wychodząc z założenia, że handel z Polską będzie pozbawiony cech politycznych. Polska nie będzie gwałciła zasad i zwyczajów tureckich, jak to czynią inne państwa na prawach okupantów. Charakter interesów handlowych, które będziemy mieli ze Wschodem południowym jest nieco odmienny od naszych stosunków handlowych z Rosją. Bogactwo południowego Wschodu jest inne od bogactw Rosji. Kupiectwo wschodnie naogół jest skore do nawiązywania stosunków handlowych, co do Polski zachodzą tylko pewne utrudnienia walutowe, które dadzą się wyrównać na zasadzie handlu wymiennego i ew. założenia banku polskiego w Konstantynopolu.

W Turcji są w chwili obecnej duże zapasy, niektórych potrzebnych nam surowców. Jest bardzo wiele wełny niemytey anatolijskiej oraz koziej wełny (t. zw. mokairu), są garbniki, tytonie, opjum, guma dragantowa, galasówki, jedwab surowy i w kolorach, dywany. Smyrna jest zaopatrzona figami, rodzynkami i t. p., również jest tam tytoń, wełna, skóry i t. p.

Za szkiełko niniejszego widać, że kupiectwo polskie może mieć szerokie pole do podjęcia inicjatywy, należałoby tylko zająć się sprzedażą rzeczy, których w kraju mamy dość lub łatwo wyprodukować możemy. Że będą mabyte świadczyć o tem brak towarów na rynkach wschodnich, a zresztą urodzaje tegoroczne zapowiadają się w Turcji nieźle, będą więc rajowo kupować polskie fezy, polskie naczynia i wszystkie zbędne nam przedmioty zbytku i galanterji wzajemian z surowce i produkcję naturalną kraju. Mam wrażenie, że gdy pierwsi energiczniejsi kupcy polscy przełamają lody i handel z Turcją się rozwinie, prędko Polska oceni korzyść, jaką będzie miała z rynków tureckich.

Henryk Drozdowski.

Dział handlowy i finansowy.

Warunki pożyczki państwowej.

Urzędowo donoszą z Warszawy:

Pożyczka krótkoterminowa i pożyczka długoterminowa zostały wypuszczone jednocześnie po kursie nominalnym („al pari“).

Pożyczka długoterminowa będzie spłacana w przeciągu 45 lat od daty wypuszczenia, przez wyłogosowanie jej obligacji; pożyczka krótkoterminowa w przeciągu lat pięciu. Stopa procentowa obydwu pożyczek wynosi pięć od sta. Przy wprowadzeniu przyszłej polskiej waluty, pożyczka długoterminowa będzie przerachowana po kursie o 10 procent wyższym od kursu, ustalonego dla znaków obiegowych. Kupony od obydwu pożyczek są wolne od podatków od kapitałów i rentowych. Kuponami obydwu pożyczek można płać podatki państwowe.

Obligacje pożyczek i kupony od nich będą przyjmowane na równi z gotówką przez państwowe urzędy przy zapłacie za ziemię, inwentarz i urządzenia, dostarczone przez nie, przy przeprowadzaniu parcelacji i innych reform rolnych.

Obligacje obydwu pożyczek mają wszelkie prawo papierów pupilarnych, będą przyjmowane w pełnej wartości nominalnej, jako wadja przy licytacjach, kaucje akcyzowe i celne, kaucje składane do depozytów wszelkich instytucyj rządowych w wypadkach, gdy prawo przewiduje składanie kaucyj pieniężnych.

Kupony od pożyczki długoterminowej są płatne dnia 1 kwietnia i 1 października każdego roku, od pożyczki krótkoterminowej dnia 1 stycznia i 1 lipca każdego roku.

Obligacje obydwu pożyczek będą przyjmowane przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową i jej oddziały do lombardowania; przyczem udzielane będą pożyczki do wysokości 80 procent nominalnej wartości i oprocentowane na 5 i pół procent rocznie.

Przy wprowadzeniu zamierzonej pożyczki przymusowej rentowej obligacje pożyczki krótkoterminowej będą przyjmowane na równi z gotówką po kursie nominalnym (sto za sto), a zaś pożyczka długoterminowa będzie zaliczona jej posiadaczom do pełnej wysokości przy rozkładzie zamierzonej pożyczki przymusowej rentowej.

Subskrypcję przyjmują wszystkie oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, Poczta, Kasa Oszczędności i urzędy pocztowe, kasy skarbowe, urzędy podatkowe, banki prywatne, kasy i instytucje upoważnione przez ministerstwo skarbu.

Tymczasowym świadectwem imiennym przysługują wszystkie prawa, przyznane obligacjom.

Pożyczka długoterminowa uwalnia od jednorazowej daniny majątkowej.

Ministerstwo skarbu wniosło do Rady ministrów projekt ustawy, przyznającej obligacjom rocznie wykonywanej obecnie pożyczki długoterminowej uwolnienie od przyszłej jednorazowej daniny majątkowej. Przeprowadzić tę daninę będzie musiał państwo polskie dla uporządkowania swoich finansów, jak to robią inne państwa. Wysokość tej daniny, która w każdym razie obejmie nie wszystkie postacie majątków ruchomych i nieruchomych, nie jest jeszcze dostatecznie ustalona, gdyż zależy ona w znacznej mierze od wyniku wszechnej obecnie akcji pożyczkowej. Uwolnienie pożyczki długoterminowej od tej daniny, z którego nie będzie korzystał żaden inny rodzaj majątku, jest przywilejem.

Z Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Na posiedzeniu Komitetu Ulg Celnych z dnia 12 kwietnia r. b. postanowiono ze względu na wznowienie produkcji krajowego przemysłu jutowego, wystąpić z wnioskiem o skreślenie z listy przedmiotów, nieopłacających cła worków wszelkich (jutowych i papierowych), umieszczonych tam według ostatniego rozporządzenia z dnia 20 marca r. b. Natomiast postanowiono włączyć do tej listy wyższe gatunki cegły ogniotrwałej oraz postawiono wniosek o zwolnienie od cła szeregu dalszych przedmiotów, jak masyzny cegielnianych, maszyn do wyrobu kapeluszy, świderów, młotów i innych narzędzi, a wreszcie drutu żelaznego do szycia książek. Zgodnie z przyjętą w Komitecie procedurą, wnioski w tej sprawie będą rozpatrywane na następnym posiedzeniu, na którym zostanie również zdecydowana sprawa zniesienia ulg na wagonetki, o ile zainteresowane fabryki wykażą, że ich produkcja będzie w stanie pokryć potrzeby kraju.

Termin prokluzyjny zawieszenia cła od przedmiotów, wymienionych w art. 1 i 2 rozporządzenia określono na dzień 10 lipca r. b. z wyjątkiem maszyn rolniczych, co do których zwolnienie od cła obowiązywać będzie do dnia 10 października r. b., a to ze względu na niedostateczne pokrycie zapotrzebowania kraju przez produkcję polskich fabryk i na trudności przewożenia maszyn rolniczych ze Stanów Zjednoczonych.

Następne posiedzenie odbędzie się dnia 5 maja r. b.

DZIAŁ PRZEMYSŁOWY.

Przemysł ziemniaczany w b. Królestwie Kongresowym.

Podług danych przytoczonych w wydanej nakładem „Przeglądu Technicznego“ broszurze inż. Wład. Bieleckiego p. t. „Przemysł ziemniaczany“, Królestwo Polskie posiada 53 fabryk krochmalu, 5 syropiarni i 16 suszarni. Z tych ostatnich tylko 10 jest czynnych. Fabryki krochmalu noszą charakter wyłącznie rolniczy, a więc są oparte na przerobie własnych ziemniaków, wyprodukowanych w majątku ziemskim posiadającym fabrykę, lub też sprowadzonych z bezpośredniego sąsiedztwa. Stąd dwa typy krochmalni: mniejsze o przerobie do 30.000 korcy, znajdujące się w posiadaniu pojedynczych właścicieli ziemskich, i większe, z przerobem

do 80.000 koncy, stanowiące własność zrzeszenia kilku okolicznych ziemian, lub też właścicieli większych obszarów. Zważywszy, że z ogólnej liczby 53 krochmalni tylko 3 reprezentują przerób powyżej 50.000 koncy, w Niemczech zaś na ogólną liczbę przeszło 300 fabryk liczą około 80 fabryk ze średnim rocznym przerobem 100—300.000 koncy, musimy uznać, że nasz przemysł krochmalniczy jest dopiero w zawiązku. Koszt budowy krochmalni waha się w granicach od 12.000 do 150.000 rb. Liczba robotników, pracujących w jednej zmianie wynosi od 7—20. W fabrykach nowoczesnych pod względem technicznym urządzonych proces wytwórczy jest bardzo zautomatyzowany, a odpowiednio do tego i liczba robotników znacznie jest mniejsza. Koszt robocizny w fabrykach Królestwa na korzec przerobionych ziemniaków wynosił 3—4 kop. Sił roboczych w zimowych miesiącach jest zawsze pod dostatkiem. Dla wszelkich prawie fabryk źródłem energii są silniki parowe. W mniejszych fabrykach stosowane są lokomobile przewoźne.

Z jednego puda krochmalu otrzymuje się 1 pud syropu, t. j. 45 funtów syropu z jednego korca ziemniaków. Koszt własny jednego puda syropu wynosił przed wojną rb. 190. Większość naszych krochmalni stoi na bardzo niskim poziomie w stosunku do sprawności technicznej, osiąganey w fabrykach zagranicznych. Pożądanym jest zorganizowanie kursów sezonowych dla majstrów, prowadzących nasze fabryki krochmalu, którzy obecnie pod względem wykształcenia zawodowego pozostawiają wiele do życzenia. Co do źródeł zakupu maszyn niezbędnych do budowy krochmalni, to oprócz pewnych aparatów specjalnych, które trzeba sprowadzać z zagranicy, wskazane jest, aby fabryki krajowe zajęły się ich wyrobem. Poważniejszą trudność stanowi u nas brak techników obznajomionych gruntownie z przemysłem krochmalniczym. Syropiarnie jako zakłady typu wielkoprzemysłowego pracują bez porównania sprawniej od małych krochmalni rolniczych, jednak przemysł ten, stosunkowo młody jeszcze zazdrośnie strzeże doświadczeń, zazwyczaj drogo kupionych. Fabryk budujących syropiarnie u nas w kraju niema wcale. Syrop produkowany przez nasze fabryki jest produktem zupełnie dobrym. Przemysł suszenia ziemniaków powstał w Królestwie Polskim dopiero podczas wojny. Średni koszt budowy i całkowitego urządzenia mechanicznego suszarni związanej z gorzelnią na korzec przerobionych ziemniaków wynosi 2,50 do 3 rubli. Liczba robotników pracujących w jednej zmianie wynosi średnio 8 ludzi w jednej fabryce. Zużycie opału w suszarniach jest znaczne i wynosi o 300% więcej niż w krochmalni i o 20% więcej, niż w gorzelni. Co się tyczy warunków zbytu przetworów ziemniaczanych, to ogólna konsumpcja krochmalu ziemniaczanego w Królestwie Polskiem wynosi:

Warszawa i jej okolice	100.000 pud.
Łódź, Pabjanice, Ozorków i okolice	500.00 pud.
Częstochowa, Zawiercie i Zagłębie	
Dąbrowskie	100.000 pud.
Reszta miast i fabryk prowincjonalnych	50.000 pud.
Razem około	750.000 pud.

Powyższa liczba 750.000 pudów jest maksymalną i liczyć na nią można jedynie w latach, kiedy przemysł pracuje pomyślnie.

Rosja produkująca znaczną ilość krochmalu, wyjątkowo była odbiorcą naszego krochmalu. Niemcy, najbliższy rynek zachodni, są dla naszego zbytu zamknięte. Na stały zbyt krochmalu liczyć natomiast można do Anglii w pierwszym rzędzie, następnie do Włoch, Hiszpanji, Portugalji, do Finlandji, wreszcie do Francji w latach nieurodzaju. Syrop ziemniaczany poza konsumpcją krajową wywożony był tylko do

Rosji. Suszonka ziemniaczana jest produktem przedewszystkiem przeznaczonym na karm dla inwentarza i będzie musiała dlatego, z powrotem czasów normalnych wytrzymać konkurencję z innymi rodzajami paszy. Na pewien zbyt do krajów z dużą liczbą inwentarza, a mało urodzajną glebą, oczywiście liczyć będzie można, głównym jednak konsumentem pozostanie zawsze w pierwszym rzędzie rynek wewnętrzny.

KRONIKA GOSPODARCZA.

Brak papieru.

Z związku z brakiem papieru dla celów oświatowych, plebiscytowych, prasowych i innych okazała się potrzeba rozciągnięcia ze strony Rządu kontroli nad produkcją i rozdziałem papieru.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu pragnęło sprawę tą załatwić nie w drodze stworzenia nowych urzędów, lecz przy pomocy samych sier zainteresowanych. Z tego powodu Ministerstwo z jednej strony popiera utworzenie ogólnego związku prasy, drukującej zarówno na papierze rotacyjnym jak i płaskim, z drugiej strony pragnęło doprowadzić do utworzenia ogólnej organizacji papierników, która pod ścisłą kontrolą Rządu przeprowadzałaby repartycję surowców i węgla między papiernię, oraz dokonywałaby podziału papieru według wskazań Ministerstwa Przem. i Handlu. Ministerstwo pozostawiało między innemi określony kontyngent papieru do dyspozycji Min. Oświecenia Publ. na druk podręczników i zeszytów szkolnych.

Równolegle Min. Przem. i Handlu inicjuje zaprowadzenie jak najdalej idących oszczędności w konsumpcji papieru. Rozesłany został do wszystkich urzędów okólnik, zawierający szerep przepisów co do zużycia papieru kancelaryjnego.

Udział polskiego przemysłu naftowego w tegorocznej wystawie w Londynie

został zdecydowany na konferencji w Związku Raffinerów, odbytej dnia 9-go bm. Na przedstawicieli polskiego przemysłu naftowego wybrano Dra R. Litwińskiego.

Jak wiadomo, na wystawie londyńskiej ma być utworzony osobny dział naftowy, który będzie mieścić w sobie wszelkie eksponaty ropy, produktów naftowych, wosku ziemnego, narzędzi wiertniczych i systemów wiertniczych, wszystkich krajów, jak również dział statystyczny, ilustrujący rozwój przemysłu naftowego w różnych krajach.

Ruda szwedzka.

Brak rudy żelaznej jest jednym z czytników, hamujących uruchomienie naszych wielkich pieców. Ponieważ przy obecnym stanie kopalnictwa u nas, ilości miejscowej rudy nie są dostateczne dla zaopatrzenia naszego przemysłu wielkopiecowego odpowiednio do potrzeb kraju, przemysłowcy zaczęli poszukiwać możliwości sprowadzenia bogatszej rudy zagranicznej i między innemi zwracali się też do Szwecji. Jak dotąd starania w tej mierze nie dały pomyślnego rezultatu, głównie skutkiem braku środków przewozowych i zbyt wysokich kosztów rudy, do czego przyczynia się niski stan naszej waluty.

Obecnie polskie poselstwo w Sztokholmie otrzymało propozycję od Towarzystwa Akc. „Grängsberg Oxelösund“ wejścia w stosunki handlowe z nami dla podjęcia eksportu rudy żelaznej do Polski. Według zdania tego Towarzystwa główną trudność stanowi brak tonażu. Towarzystwo jednak przypuszcza, że przeszkoda ta dałaby się usunąć.

Nowe ceny żelaza w Czechach.

Od 1 kwietnia br. obowiązują w Czechach następujące ceny żelaza dla krajowego zapotrzebowania:

cena zasadnicza żelaza sztabowego Kor. czeskich 360 za 100 kg. (w lutym K 260);

cena zasadnicza żelaza w taśmach i drutu Kor. czeskich 400 za 100 kg. (w lutym K 290).

KURSA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ z dnia 15 maja 1920.

Papiery lokacyjne:	ofiar.	żąd.	trans.
4% Poż. kraj. E. 1893	94:50	95:50	—
4% Poż. kraj. fund. szkol. E. 1908	95:—	96:—	—
4 1/2% Poż. kraj. z r. 1913	96:50	97:50	—
4 1/2% Poż. kraj. z r. 1914	99:50	100:50	—
4% Poż. m. Krakowa z r. 1909	91:—	92:—	—
4% Poż. m. Lwowa	87:50	88:50	—
4 1/2% Obl. kom. Banku Kraj.	98:—	99:—	—
4% Obl. kom. Banku kraj.	96:—	97:—	—
4% Obl. kolej. Banku kraj.	94:50	95:50	—
4 1/2% Listy zast. Banku kraj.	100:—	101:—	100:50
4% Listy zast. Banku kraj.	98:75	99:75	—
4 1/2% Listy zast. Banku Hipot.	99:—	100:—	—
4% Listy zast. Banku Hipot. 60 l.	97:—	98:—	—
4 1/2% L. z. Banku Gal. dla hand. i p.	98:50	99:50	—
4 1/2% List. zast. Gal. Ziem. B. Kred.	98:50	99:50	—
4 1/2% L. zast. Tow. Kred. Ziem.	102:50	103:50	—
4% Listy zast. Tow. Kred. Ziem.	98:50	99:50	—

Akcy bankowe:

Bank Przemysłowy	640:—	630:—	—
Bank Hipoteczny	830:—	—	—
Bank Gal. dla hand. i przem.	625:—	655:—	—
Ziemski Bank Kred.	540:—	580:—	—
Powszechny Bank Kredytowy S. A.	280:—	—	—

Akcy Tow. handl. i przem.:

Fabr. Portland-Cementu Szczakowa	—	—	—
Polskie Tow. handl. I. i II. em.	550:—	610:—	575:—
Handl. Spółka akc. „Impex“	400:—	440:—	—
Zieleniewski	2200:—	2300:—	—
„Górka“ fabryka cementu	2050:—	2150:—	—
Gal. akc. Zakł. Gór. Siersza	2000:—	2100:—	—
„Tepege“ Tow. dla przeds. górniczych	4650:—	4800:—	4650,4750

Waluty i dewizy:

Marki niemieckie á 100	560:—	580:—	—
Marki niemieckie á 1000	606:—	630:—	630, 625
Ruble carskie po 100 rb.	325:—	345:—	342, 343
„ 500 „	355:—	370:—	367, 365
„ dumskie	75:—	85:—	—
Franki francuskie	15:50	16:50	—
Dolary	280:—	290:—	287, 284, 50
Lei rumuńskie	490:—	510:—	504, 497
Liry włoskie (przekaz)	—	—	—
Wiedeń	—	—	135:—
Berlin	—	—	633, 625
Praga	—	—	575, 565

Dom bankowy i Kantor wymiany MARYANA AMBROSA

b. urzędnika Banku krajowego

Kraków, ul. Szewska 9 — Tel. 2292

kupuje i sprzedaje

waluty po najlepszym kursie

BANK GALICYJSKI DLA HANDLU I PRZEMYSŁU W KRAKOWIE

zawiadamia niniejszem, że na mocy postanowienia Ministerstwa Skarbu oraz Handlu i Przemysłu z dnia 16 lutego 1920 zmienione zostało dotychczasowe brzmienie firmy na

BANK MAŁOPOLSKI S-ka akc.

oraz, że otwarte zostały Oddziały, a to:

Oddział w Warszawie

ul. Marszałkowska 154

które załatwiać będą wszelkie czynności, wchodzące w zakres działalności bankierskiej.

Oddział w Tarnowie

ul. Krakowska 8

Tak w Zakładzie Centralnym, jak i w Oddziałach przyjmuje się zapisy na

5% Wewnętrzna Pożyczka Państwowa z roku 1920

krótko i długoterminową na oryginalnych warunkach prospektu.

DYREKCJA.

Skład maszyn do pisania
rachowania i powielania

2434

TELEFON

Specjalny zakład mechaniczny dla
naprawy i rekonstrukcji maszyn

KAZIMIERZ Blicharski
Kraków, ulica Floryańska 32.

Towar solidny.

Ceny przystępne.

Pończochy damskie i dziecięce, Skarpetki męskie,
Kamasze sukienne, Rękawiczki ciepłe, Bluzki, Ma-
tinki damskie, Reformy wełniane, bawełniane,
jedwabne. — Wszelkie przybory do krawieczyny.
Taśmy niciane na sznurowadła. — Kołnierze męskie
pikowe. — Mydła, perfumy
poleca firma

E. OSTASZEWSKI & E. MAYER

Kraków, Rynek L. 5.

Przy hurtownych zakupach odpowiedni rabat.

DOM SPEDYCYJNY

JÓZEFA CZERMIŃSKIEGO

W PODGÓRZU, PRZY UL. NADWIŚLAŃSKIEJ L. 24.
TELEFON 3111.

Wykonuje szybko i uczciwie wszelkie
w zakres spedytorski wchodzące
przewózki.

Kupuję i sprzedaję

złoto, srebro, brylanty, perły i wszelką biżu-
teryę nową i antyczną, oraz sztuczne zęby

— **Płacę najwyższe ceny!** —

Józef Cyankiewicz, Kraków, ulica Sławkowska 1
(Sklep zegarmistrzowski-jubilerski).

Materyały budowlane

L. & G. KADEN

TOW. AKCYJNE

Telefon 291 Kraków, Dunajewskiego 6. Telefon 291

Cement, Wapno, Gips, Cegły, Dachówki, Papi, Płytki tera-
kotowe, Flizy ściennie, Piece kaflowe, Rury kamionkowe.

Farby ziemne i chemiczne
z własnej fabryki farb w Krzeszowicach.

Używajcie tylko polskich wyrobów toaletowych
„DERMA“

Najlepsze, najtańsze, sporządzone pod kontrolą lekarską

PUDRY dla dzieci **KREMY** ogórkowe, liliowe
do twarzy do włosów Przeciw piegom
do golenia wysychające
konserwujące cerę.

Shampon do mycia włosów. — Proszek do zębów.
Płyn przeciw siwizni. Pasta niszcząca odciski i t. d.
Wszędzie do nabycia.

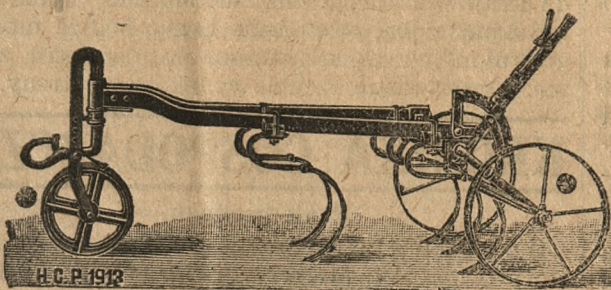
Fabryka wyrobów chem. i kosmet. „DERMA“

St. Studnicki Dr. med. F. Czernik

Kraków Telefon 589 Podzamcze

LEMIESZ FABRYKA PŁUGÓW I MASZYN
ROLNICZYCH TOW. AKCYJNE

poleca na sezon wiosenny:

Pługi włościańskie • Pługi cało-
żelazne • Brony włościań-
skie • Brony sprężynowe
Kultywatory • Obsypniki.

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY

H. MIEROSZEWSKI

SPÓŁKA Z O. O.

FLORYAŃSKA 43.

TELEFON Nr. 2038.

P. K. O. Nr. 143.542.

Przeprowadza wszelkie transakcje bankowe.
Finansuje średnie przedsiębiorstwa
handlowe i przemysłowe.

Przekazy w Polsce i na zagranicę

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicji i Lodomerji z Wiel-
kiem Księstwem Krakowskiem

Filia w Krakowie.

Kapitał akcyjny: Koron 100,000.000.—

Rezerwy: około Koron 11,000.000.—

Zakład główny we Lwowie, filie w Drohobyczu,
Krośnie, Rzeszowie i Sosnowcu. Ekspozytury w Bo-
rysławiu, Stryju, Jasle i Dąbrowie Górniczej.

Załatwia wszelkie transakcje bankowe. Udziela
kredyty kupieckie i przemysłowe. Finansuje przed-
siębiorstwa przemysłowe.

Wyłączne zastępstwo FABRYKI AUTOMOBILI

„FIAT“

W TURYNIE (WŁOCHY)

automobile osobowe, ciężarowe, omnibusy, łodzie
motorowe, gumy pełne, pneumatyki, wyroby
gumowe, płyty gumowe, oraz pasy wielbłądzie
„GRIPOLY“ dla kopalń nafty

„ESHAPE“

Spółka handlowo-przemysłowa

Kraków

ulica Pijarska L. 4.

Telefon Nr. 3476.

Filie: Lwów, Warszawa, Toruń,
Gdańsk, Katowice, Wilno.

Czasopismo GÓRNICZO-HUTNICZE

jest wraz z dwu-
tygodniowym
dodatkiem

Czasopismo NAFTOWE

Jedynym w Polsce organem poświęconym sprawom górniczego, hutniczego i naftowego prze-
mysłu oraz związanym z nim gałęziom wiedzy i techniki. Przedpłata roczna 60 Mk, zeszyt pojedynczy 4 Mk.

Biuro Redakcyi i Administracyi w Warszawie, ul. Bielańska 18,
w Krakowie, Jagiellońska 5. Konto P. K. O. Nr. 141.049.

Redaguje Komitet redakcyjny. — Odpow. redaktor: Dr. Tomasz Lewicki. — Nakładem Polskiego Tow. Handl. w Krakowie. — Drukarnia Ludowa w Krakowie.

